

Sadat posreduje v sporu Irana z Irakom

Sadat je v okviru naročila konference začel posredovati v sporu med Iranom in Irakom, ko je bil iranski vladar pretekli teden v Egiptu.

KAIRO, Egipt. — Iranski vladar Reza Pahlevi je v začetku preteklega tedna obiskal najprej Jordanijo, pa se podal nato v Egipt, kjer je ostal pet dni in se razgovarjal s predsednikom Sadatom, pa si ogledoval tudi zanimivosti dežele. Iranski šah zasleduje pri svojih obiskih širjenje in utrjevanje iranskega vpliva, ko se hoče Iran dvigniti med vodilne države Prednje Azije.

Jordanijskemu kralju Huseinu je iranski šah Reza naklonil večjo denarno pomoč in nekaj vojnih letal, ki jih je kupil prej v ZDA. Jordanija je sosed Iraka, s katerim je Iran v starem sporu zaradi meje v skupnem izlivu rek Tigrisa in Evfrata Šat-el-Arab.

Vodniki arabskih držav so lani na svojem posvetu v Rabatu naročili Jordaniji in Egiptu, naj posredujejo med Irakom in Iranom. Egipski predsednik Sadat je poslal v Irak posebnega sodelavca, da bi izvedel to nalogo in morebitno rešitev prinesel domov še pred obiskom iranskega šaha. Ta je tekom obiska v Kairu javno podprl arabsko stran v sporu Arabcev z Izraelci in Sadat o tem razpravljaj o vseh vprašanjih, ki zadevajo Iran in Arabce. Ti razgovori naj bi odpravili trenja med obema stranema in odprli pot sodelovanju, koristnem za obe strani.

Iran, sprt z Irakom, podpira uporne Kurde z orožjem in drugimi potrebščinami proti vladi v Bagdadu ter s tem veže Iraku roke. Arabske države gledajo z nezaupanjem na Iran, ki naglo izgrajuje svoje oborožene sile, posebno tudi letalske in pomorske v Perzijskem zalivu, kjer hoče postati prva vojaška sila. Posegel je celo preko Perzijskega zaliva v Oman, kjer pomaga tamkajšnji vladi v boju proti upornikom v pokrajini Dofar, ki jih podpira marksistična vlada Južnega Jemena.

V koliko je Sadat vplival na iranskega šaha v pogledu teh iranskih stališč in nastopov, iz doslej objavljenih poročil, še ni jasno.

New Jersey dobil prvo guvernerko

HARTFORD, Conn. — Ella Tambussi Grasso je bila sredi tedna vmeščena za guvernerja države Connecticut, kot prva ženska na tem mestu. Ona je tudi prva žena, ki je bila izvoljena za guvernerja katerekoli države v Uniji, ne da bi nasledila svojega moža.

Guvernerka je bila preje 20 let v državni skupščini in vprašanja države dobro pozna. Ob vmeštitvi je izjavila, da bo varčna in bo skušala voditi državo v mejah njenih dohodkov, da pa bo vendar gledala na potrebe in želje prebivalstva.

Vremenski prerok

Oblačno, mrzlo z možnostjo naletavanja snega. Najvišja temperatura 25 F (-4 C).

Novi grobovi

Rose Troha
V Deaconess bolnišnici je umrla včeraj zjutraj 78 let stara Rose Troha s 4381 Broadview Rd., preje s 1045 E. 61 St., roj. Ivancic v Sloveniji, od koder je prišla v ZDA leta 1920, vdova po pok. Antonu, umrla 1. 1941, mati Mrs. Anthony (Frances) Nekich in Rose Troha, 5-krat stara mati, 2-krat prastara mati. Vsi bratje in sestre so umrli pred njo. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnege zavoda na E. 62 St. v sredo dopoldne ob 9., v cerkev sv. Vida ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Rose Collins
V 78. letu starosti je umrla v Euclid Manor negovališču Rose Collins, rojena Henricks, živeča na 107 E. 233 St., Euclid, vdova po leta 1957 umrlemu možu Danielu, sestra pokojnih Josepha, Franka in Lillian Zoka, teta Earl Hendricks in Richarda Szoka iz New Jerseyja. Pogreb bo v torek ob 9. dopoldne iz Grdinovega pogrebnege zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev sv. Roberta ob 9.30, nato na pokopališče Kalvarija.

Mary Misic
V 78. letu starosti je umrla Mary Misic, žena pokojnega Franka, mati Sylvije Cserbak in Franka A., stara mati Georga, Geralda, Ronald in Marian Cserbak, rojena v Hudem vrhu, Slovenija, od koder je prišla v Ameriko leta 1922, članica Podružnice št. 10 SZZ in Društva France Prešeren št. 17 ADZ. Pogreb bo v sredo iz Mullally pogrebnege zavoda 365 E. 156 St. pri Lake Shore v cerkev sv. Jeroma, nato na pokopališče Kalvarija. Ure kroglenja nočjo od 7-9 in jutri od 2-4 in od 7-9.

Mary Kovacic
Umrla je 82 let stara Mary Kovacic, roj. Pecek, vdova po pok. Louisu in preje žena Antona Milavca, mati Louisa V., Mary J. Turk, 4-krat stara mati, 7-krat prastara mati, mačeha Antona, Phillipa in Louisa Milavca, sestra Helen Semich, Frances Peklay, pok. Moharja

VLADI BELE MANJŠINE V RODEZIJ V AFRIKI SE ČAS NAGLO IZTEKA

Moč in obseg oblasti belcev v južnem delu Afrike se krčita, od kar se je Portugalska odločila dati neodvisnost svoji dosednji afriški posesti. Gvineja jo je že dobila, Mozambik in Angola pa bosta tudi v bližnji bodočnosti postala neodvisna. To povečuje pritisk na Rodezijo, ki je poleg Južno-afriške unije edina še pod izključno vladavo belcev. Predsednik vlade Rodezije Ian Smith se zaveda položaja in se skuša s črno večino prebivalstva nekako sporazumeti. K temu ga priganja predsednik vlade Južno-afriške unije P. Vorster, ki je bil doslej trd zagovornik ločitve ras in izključne bele vlade. Zemljevid na desni kaže afriško zemljinu s povečanim vložkom Rodezije in njenih sosedov.

Rodezija ima kakih 150.000 kvadratnih milj površine in skupno okoli 5.700.000 prebivalcev, od tega le okoli 300.000 belcev. Kljub majhnemu številu imajo stvarno ti vso oblast v deželi, ki se je leta 1965 oklicala za neodvisno, ko je Velika Britanija, njena gospodarica, zahtevala, da dobe črni polno enakopravnost in vse politične pravice.

Proglasitev neodvisnosti in odklanjanje priznanja polne enakopravnosti črnemu delu prebivalstva sta privedla do pro-

Kissinger bi rad pokazal Sev. Vietnamu pest?

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik Kissinger je obžaloval, da niso ZDA porabile eskadro vojnega brodovja z letalonosilko Enterprise pretekli teden kot svarilo Severnemu Vietnamu pred vojaškimi nastopi v Južnem Vietnamu. Eskadra je bila predvidena že dalj časa, da odplove proti Indijskemu oceanu, Kissinger pa bi jo rad za kratek čas preusmeril proti Južnemu Kitajskemu morju.

Državni tajnik ni uradno predložil take preusmeritve, ker je baje zvedel za njen predvideni odhod prepozno. Tudi predsednik Ford je bil proti temu, ker je smatral, da bi to po nepotrebnem vznemirilo domačo javno mnenje v ZDA.

Indija priznala PLO

BEIRUT, Lib. — Indija je kot prva nearabske države priznala Palestinsko osvobodilno organizacijo — PLO kot zakonito predstavništvo palestinskih Arabcev in sprejela njihovega zastopnika kot uradnega diplomatskega predstavnika v New Delhiju.

Indijski odnosi z Izraelom se bodo zaradi tega zategnili še bolj, koristil pa bo ta korak indijskim odnosom do arabskega sveta, od katerega dobiva del olja za svoje potrebe.

Drobnicah in pok. Agnes Marolt. Pokojna je bila rojena v vasi Velike Bloke, pošta Nova vas v Sloveniji, od koder je prišla v ZDA l. 1912. Bila je zaposlena kot gospodinja v župnišču pri Sv. Vidu in je vzrejala otroke Zakrajškove družine, ko je umrla njihova mati. Pokojna je bila članica KSKJ št. 162, ADZ št. 17, SZZ št. 25, SNPJ št. 5, Materinskega kluba in Oltarnega društva pri Sv. Vidu in Kluba slovenskih upokojencev na St. Clair Avenue okrožje. Pogreb bo iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda jutri ob 9.30, v cerkev sv. Vidu ob 10., nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes popoldne 2-5. in zvečer 7-9.

Zvezna vlada ukinila plačila negovališčem, katere kršijo predpise

Zvezno tajništvo za zdravstvo, prosveto in socialno skrbstvo je sporočilo negovališčem, da ne bo plačevalo za Medicaid, če ta ne bodo izpolnjevala predpisov.

WASHINGTON, D.C. — Zvezna vlada je sporočila javnim negovališčem, da bo ustavila plačevanje 50% vzdrževalnine za zavarovance Medicaid tistim negovališčem, ki ne izpolnjujejo zakonskih določb glede varnosti in drugih predpisov. Negovališčem v državi New York, ki predpisov ne izpolnjujejo, je pretekli teden sporočila, da bodo izplačila v teku 45 dni ustavljena.

Pravni zastopnik Zveze negovališč na področju Velikega New Yorka je izjavil, da se bo ta pritožila, ker da zvezna vlada nima take pravice in "živimo še vedno pod vladno zakažnost". Postavil se je na stališče, da mora vlada najprej izvesti javno zaslišanje, kot to zakon predvideva.

Peter Franklin, posebni zastopnik tajništva za zdravstvo, prosveto in socialno skrbstvo, ki si je ogledal razmere v negovališčih New Yorka, je dejal na tiskovni konferenci: Sredstva ZDA ne bodo uporabljena za pomanjkljivo oskrbo!

Manjše povpraševanje po jeklu v zadnjih tednih

PITTSBURGH, Pa. — Povpraševanje po jeklu je bilo še pred nekaj tedni sorazmerno veliko, pa je nato začelo nenadno popuščati in zdaj že kar očitno pada. Prenekatera naročila so bila odpovedana.

Gospodarski zastoj v avtomobilski industriji in stavbeništvu je nujno segel v jeklarsko in železarsko industrijo.

PREDSEDNIK FORD BO OBJAVIL SVOJ PROGRAM PRED KONGRESOM V SREDO

Zaradi nestrpnosti v Kongresu in javnosti v zvezi s sedanjim stanjem narodnega gospodarstva je predsednik Gerald R. Ford svoje poročilo o stanju Unije preložil od 20. na 15. januar. V njem bo podal svoj gospodarski program, ki naj bi poživljal gospodarsko dejavnost in pomagal rastočemu številu brezposelnih.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik ZDA bo v sredo ob enih popoldne podal novemu, 94. Kongresu, ki se bo jutri sestal na svoje zasedanje, poročilo o stanju Unije. To je bilo prvotno predvideno za 20. januar, pa ga je predsednik prestavil na 15. januar, ko je vsa dežela nestrpna in težko čaka odločnih ukrepov in ko se je tudi Kongres sam odločil objaviti svoj lastni gospodarski program. Predsednik Ford se je pretekli teden sestal z vodniki Kongresa in še posebej z vodniki republikancev v obeh zbornicah, s sen. H. Scottom in s kong. J. J. Rhodesom.

Ne sen. Hugh Scott in ne kong. J. Rhodes nista hotela novinarjem po svojem sestanku s predsednikom Fordom v Beli hiši povedati nič natančnejšega o predsednikovem programu. Kong. Rhodes je dejal le, da bodo predlogi, ki jih bo predsednik stavil Kongresu dali "več denarja v roke ameriške javnosti za porabo".

Iz drugih virov so prišle vesti, da se je predsednik Ford odločil znižati zvezni dohodninski davek za leto 1974 za 10%. To znižanje naj bi bilo enostavno, zvezna davčna uprava bo tistim, ki so davek že plačali vrnila 10% izračunanega davka, od katerega so bili odšteti že vsi zakoniti odbitki in izvetki, tisti, ki zveznega dohodninskega davka še niso plačali, bodo pri plačilu lahko 10% odpisali. Vse to velja le v slučaju, da bo Kongres predsednikov predlog odobril.

Kong. All Ullman, demokrat iz Oregona, ki je določen za novega načelnika kongresnega odbora za pota in sredstva, je po sestanku s predsednikom Fordom pretekli petek dejal: Mislim da imamo sestavine za naglo ukrepanje in olajšanje ameriškega ljudstva.

Predsednikov tiskovni tajnik Ron Nessen je objavil, da "so vse odločitve v predsednikovih predlogih napravljene" in poročilo o stanju Unije pripravljeno. Sen. Hugh Scott, vodnik republikanske manjšine v Senatu, je mnenja, da bo Kongres v teku dveh mesecev končal razpravo o predsednikovih predlogih. Kong. Rhodes je svaril, da "ameriško ljudstvo ni glasovalo za zastoj v novembru". Namignil je precej očitno, da bo odgovornost za vsako zavlačevanje obravnave predsednikovih predlogov šla na račun veliko večine demokratov v Kongresu.

Kongres je tudi vneto na delu in je pripravil svoj lastan gospodarski program. Govornik Predstavnikega doma Carl Albert bo danes ta program razkril in obrazložil na tiskovni konferenci, sen. Mansfield pa bo o njegovih podrobnostih razpravljaj na strankinem sestanku članov Kongresa.

Kot predsednikov program predvideva tudi kongresni program večje znižanje davkov kot sredstvo za poživitev gospodarstva. Oba vsebujeta tudi obsežne ukrepe za varčevanje z energijo. Sen. Robert C. Byrd, namestnik vodnika demokratske večine, je včeraj na ABC televizijske sporedu "Issues and Answers" predložil neposredno prodajo gasolina na nakaznice, da bi se zmanjšal odtok denarja na tuje za nakup olja. Dejaj je, da ne mara prodaje gasolina na nakaznice, da pa je to sedaj nujno potrebno.

Kriza energije ni samo ameriški problem, je dejal Byrd, toda ZDA morajo svobodnemu svetu pokazati pot in vodstvo v omejevanju rabe energije. Način življenja bo treba spremeniti, ko je doba cenene energije prešla.

Pri sedanjih cenah olja bodo industrijske države v 12 do 18 mesecih izčrpale svoja sredstva, če ne bodo našle kake druge rešitve in porabo olja močno omejile.

Iz slov. naselbin

Ludvik Vesel umrl
Milwaukee, Wis.—V St. Lukes bolnici je v torek, 7. jan., zvečer ob 6:30 umrl 61 let stari Ludvik Vesel, rojen v Moravčah v Sloveniji. V Ameriko je prišel leta 1952. Bil je član S.K.D. Triglav in K.S.K.J. Pogreb je bil v soboto, 11. jan. dop. iz Jelenčevega pogrebnege zavoda na National cesti v cerkev sv. Matije na 25. in Scott cesti nato na Mt. Olivet pokopališče.

Pokojnik zapušča ženo Justino, sinove Ludvika, Viktorja in Francita, brata Stefana in Milana v Clevelandu in brata Pavla v Sloveniji ter druge sorodnike v Sloveniji in v Ameriki.

Iz Clevelanda in okolice

Seja—
Podružnica št. 32 SZZ ima v sredo, 15. januarja, ob sedmih zvečer sejo v navadnih prostorih. Po seji praznovanje novega leta. Vse članice vabljenje!

Za kri prosí—
Poznani rojak Emil Mauser s 1025 E. 62 St. zmore na operacijo srca in bo potreboval 15 pintov krvi vrste B-positive. Kdor bi bil pripravljen pomagati in darovati kri, naj kliče tel. 361 4632.

Osma obletnica—
Jutri ob pol osmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojno Ano Kamin ob osmi obletnici njene smrti.

Uspešni nastop mladih—
Mlada igralska družina Lilije se je včeraj s komedijo "Teta na konju" kar postavila. Lepo za sedeno dvorano je ponovno spravila v vesel smeh. K lepemu uspehu Liliji in njeni mladi igralski družini tople čestitke!

K molitvi—
Članice Oltarnega društva fare sv. Vida in Podružnice št. 25 SZZ so vabljenje jutri, v torek, ob 9. dopoldne v Zakrajškov pogrebni zavod k molitvi za umrlo Mary Kovacic.

Članice Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ so vabljenje danes popoldne ob dveh v Zakrajškov pogrebni zavod k molitvi za umrlo članico Mary Kovacic.

Nova člana uprave CTS—
Včeraj je župan R. J. Perk imenoval v upravo CTS R. S. Malago, znanega odvetnika in propagatorja tenisa, ter A. E. Seymourja Jr., pomočnika predsednika Citizens Financial Corp. Eno mesto v odboru je bilo prazno že od novembra, drugo bo prazno prihodnji teden v sredo, ker je s tem dnem odstopil Allen J. Lowe, ki je bil v upravi vse od njenega začetka leta 1949.

Slovenski koledarji za leto 1975—

V uradu AD je brezplačno na razpolago nekaj slovenskih "marijanskih" koledarjev za leto 1975, ki so jih izdali salezijanci na Rakovniku pri Ljubljani.

Zadnje vesti

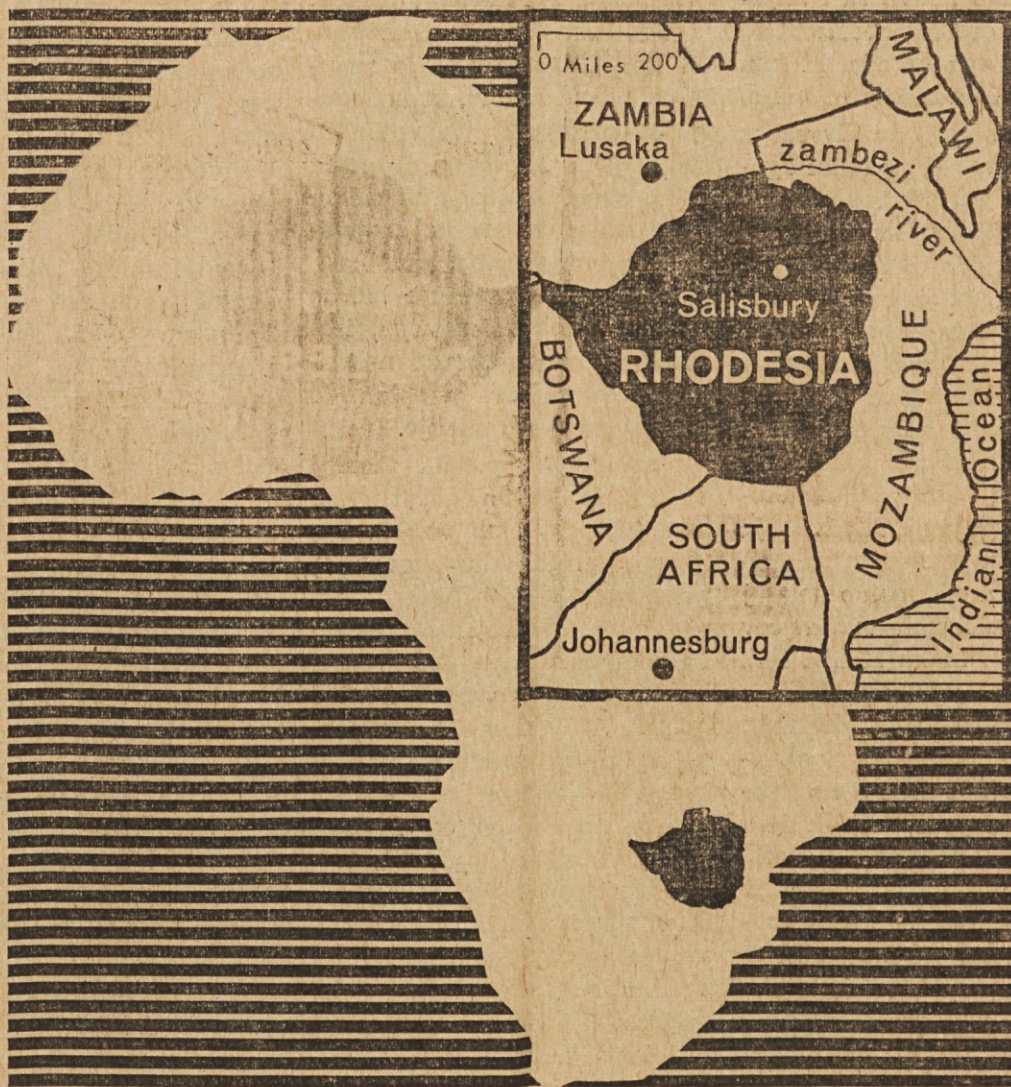
DETROIT, Mich. — Ford Motor je zaprl ta teden 22 svojih tovarn, s čimer je ob delo novih 52.000 delavcev.

WASHINGTON, D.C. — Posebna komisija pod načelstvom podpredsednika N. A. Rockefellerja se bo danes sestala in začela pregledovati utemeljenost očitkov CIA.

KAIRO, Egipt. — Iranski šah Reza Pahlevi in predsednik Egipta Sadat sta včeraj končala svoje razgovore. Šah je dal polno podporo arabskim zahtevam napram Izraelu, Sadat pa je odobril iransko stališče v vprašanju olja.

MOSKVA, ZSSR. — Kozmonavta, ki sta v soboto poletela v vesolje v Sojuzu 17, sta svojo vesoljsko ladjo povezala z vesoljskim laboratorijem Saljut 4 in začela danes izvajati obsežen program.

JERUZALEM, Izr. — Izraelske enote so vdrlje v južni Libanon in napadle palestinske gverilske postojanke. Porušile naj bi par mostov in vodovod, pa se vrstile v Izrael brez izgub.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Združene države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
- Kanado in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States: \$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months
- Canada and Foreign Countries: \$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months
- Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 7 Monday, Jan. 13, 1975

Jugoslovanski strah pred jutrišnjim dnevom

Pod tem naslovom je Frankfurter Allgemeine Zeitung z 11. decembra 1974 prinesla poseben članek znanega svojega dopisnika iz Beograda Andree Razumovskega, v katerem poroča o vznemirjenosti oblastnikov zaradi naraščajoče teroristične aktivnosti v Jugoslaviji in še marsikaj drugega.

I.

V Jugoslaviji, pravi, raste strah pred vedno večjimi nasilji političnih sovražnikov, zato narašča tudi pritisk oblastnikov na ljudstvo. Beograjski meščani — pa tudi mi tujci — smo nenehno priče, kako oblasti izvajajo pritisk na posameznike, o katerih vedo ali sumijo, da niso na partijski liniji.

Že zaradi kakega članka v listih ali kakega romana si lahko prištet k sovražnikom ljudstva in te za par let vtaknejo v zapor. Samo pomanjkanje razsodnosti jugoslovanskih oblasti, ki ne ločijo intelektualne kritike od oboroženega napada, je vzrok, da se zadnji dogodki v Jugoslaviji ne jemljejo za tako resne, kakor v resnici so.

Npr. že tak dogodek, kakor je bilo odprtje šole v Kumrovcu, rojstni vasi predsednika Tita, je uporabil Tito, da je znova udaril po svojih notranjih nasprotnikih. Dejal je: "Mi ne smemo biti oportunisti in se pokazati slabe proti našemu razrednemu sovražniku, ki dela v notranjščini naše države."

Mi komunisti moramo biti enotni in nepopustljivi. Med nami in našim razrednim sovražnikom ni nobenega kompromisa! Ta govor je udaren govor proti subverzivni 'mahinaciji kontrarevolucije'.

V zadnjem času je bilo več atentatov. Tako se je nekdo polastil v nekem provincialnem mestu avta nekega tujca, v katerem je našel brzostrelko. Z njo je potem v Belgradu divje streljal okrog sebe in ubil nekega policista. Pa to morda ni bil politični atentat. Pač pa je bilo pred tedni mnogo streljanja po Kosutnjaku in pravijo, da je bilo tudi mnogo mrtvih. Zdaj so postavili na strehi beograjske radiopostaje brzostrelno postojanko. Okrog Dedinja je vide-ti zelo pogoste policijske čete s policijskimi psi, česar prej ni bilo.

Meščani so neprestano izpostavljeni hipnim preiskavam. Tako je neka inozemska gospa, ki se s svojim avtom vozi že 3 leta nemoteno o istih ulicah, bila hipoma ustavljena od oboroženih miličnikov, ki so avto pregledali do natančnosti.

Kino-poslopja so zastražena in od mnogih obiskovalcev zahtevajo dokumente, česar prej niso delali. Natančne preiskave so vedno pogostejše: tako je policija zadržala prireditev na velikem, za 40.000 gledalcev prirejenem Stadionu "Rdeča zvezda", za par ur, ker so imeli policaji nalogo, natančno preiskati vse moške, če ne nosijo orožja.

Garderobe in shrambe na glavni postaji so že dalj časa zaprte. Ustna propaganda svari ljudi pred javnimi prevoznimi sredstvi, in učitelji v šolah opozarjajo otroke, naj ne pobirajo na tleh kroglic in drugih stvari, v katerih so morda eksplozivne snovi.

Najvišji hrvaški komunistični predstavnik dr. Bakarić je izjavil v intervjuju zagrebškemu Vjesniku, da je mnogo teh odredb zato postavljenih, da se pokažejo, kako močni da so, in da so dobro pripravljeni "na jutrišnji dan". Torej — računajo na negotovo prihodnost.

Bakarić je tudi izjavil, da se atentati pojavljajo prav sedaj, ko so zunanje velesile izjavile, da so interesirane na tem, da "Jugoslavija ostane, kakor je". Teroristična dejavnost "od desne kakor od leve" dela na razbitju Jugoslavije in jo hoče z notranjimi nemiri odvrniti od izpolnjevanja mednarodnih obveznosti. "Vse te skupine predstavljajo," kot je rekel Bakarić: "Nič." Tu je imenoval pred kratkim uradno poročilo, da je "bila tam do zadnjega likvidirana" nacionalna hrvaška revolucionarna skupina na Velebitu. Dodal pa je "in tudi druge". To so — je rekel — banditi, ki more za denar in so plačani od zunaj. So pa na neki način označeni kot "nacionalisti".

Vprašanje se postavlja, zakaj si ni dalo javnosti pojasniti, "kaj in kako je" s hrvaškimi nacionalističnim procesom v Zadru, ki je bil napovedan. Rečeno je bilo, da bo javna obravnava, toda, ko so prišli tja inozemski dopisniki, so jim bila vsa vrata zaprta. Tudi se ne ve, zakaj je bilo v Zagrebu zaprti zadnji čas par ducatov ljudi. O teh zaprtih ni bilo nobenih podatkov in ne uradnih omemb.

Beograjski opazovalci sklepajo, da se je obnovila organizacija Ustašev predvsem zaradi politično nemodrega zadržanja komunistične partije do hrvaškega nacionalizma v letih 1970/71. Ustaši naj bi se, kot kaže, organizirali po zgledu IRA (Irske republikanske armade) ali Palestinske osvobodilne organizacije. Ideološko so sedaj po internacionalni modi "mnogo bolj na levo". Ustanovile so se borbene trojke na način irskih borcev in so vodene od zunaj. Imenujejo se HORA to je "Hrvatska Osvobodilna Revolucionarna Armada".

(Konec sledi)

BESEDA IZ NARODA

Ciril A. Žebot:

Kaj bi ob Novem letu 1975 mogli povedati Slovenci v svetu Slovincem v domovini

Slovenci, živeči v svetu, se obračamo na rojake v domovini, da skupno razmislimo o usodi slovenskega naroda in Slovenije, s katero nas povezuje poreklo in za katere usodo ostajamo zavzeti.

Neposredni povod za to pismo je po eni strani negotovost svetopolitičnega položaja, posebno v Evropi, kajti vključ priza-devanjem za mirno sožitje med obema jedrskima velesilama še vedno ostajajo temeljna nasprotstva. Po drugi strani pa nas zaskrbljuje ponovno zaostrenje notranjepolitičnih napetosti v Jugoslaviji v času, ko se lahko kar čez noč pojavi praznina na njenem političnem vrhu.

* * *

Slovenski narod je po izgubi rane državne samostojnosti v Karantaniji živel vselej v okviru širših državnih tvorb: pod gospodstvom bavarskih vojvod, frankovskih kraljev, nemških in avstrijskih cesarjev; na severovzhodu pod Madžari in v Primorju pod Benečani; po letu 1918 pa ozemljsko okrnjen v državi Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki jo je po drugi svetovni vojni nasledila "socialistična" Jugoslavija.

Prek kršćanstva je slovenski narod kot prvi med slovanskimi ljudstvi bil vključen v novo se porajajoči evropski kulturni krog. V okviru državnih tvorb, v katerih je živel, je sodeloval pri graditvi porimske evropske omike, katere območje se je končalo ob vrhah Bizanca in pozneje ob mejah Turčije na Balkanu. Bil pa je tudi izpostavljen asimilacijskim prizadevanjem in pritiskom večjih sosednih narodov, posebno v dobi evropskega nacionalizma in njegovih imperialističnih zlorab v 19. in 20. stoletju. Toda slovenski narod, ki je privedel in sebi približeval moderne življenjske načine in navade srednjeevropske civilizacije, je v tem neenakem boju z nacionalističnimi pritiski z nje-mu lastno žilavostjo ohranil svojo narodno individualnost navkljub pomanjkanju lastne državnosti. Ob razpadu habsburške monarhije je 29. oktobra 1918 zatem postavil lastno narodno vladno ter tako izjavil in uveljavil svojo suverenost kot naravno pravico vsakega naroda, ki ima lastno politično zavest in voljo.

Povezava s Srbi in Hrvati v skupno državo, ki je temu zgodovinskemu trenutku sledila, je bila improvizirana, kot da bi šlo le za razširjeno Srbijo; to je povzročilo, da je bila od Slovenije odtrgana na zahodu in severu cela tretjina narodnega ozemlja. Nova država ni temeljila na zavesti kulturne skupnosti in političnega sožitja na dogovorjenih osnovah enakopravnega sodelovanja, temveč je krhko slonela predvsem na starem strahu in odporu do nekdanjih vladajočih nemških Avstrijcev in Madžarov, ki so si bili leta 1867 razdelili oblast nad ostalimi narodi habsburške monarhije. Nedorečeno "zedinjenje" v okoliščinah leta 1918 ni moglo premostiti zgodovinskih razlik med posameznimi sestavnimi "deli troiedinega naroda". Država je od vsega početka tavalala od krize do krize, od v bistvu oktroirane centralistične vidovdanske ustave leta 1921 prek dvorskemu vojaškega puča leta 1929, umora kralja Aleksandra leta 1934 do srbsko-hrvatskega "sporazuma" leta 1939 in marčnega puča leta 1941; v drugi svetovni vojni se je sesula kot kaka koliba postavljena na pesek minulih političnih okolnosti.

Iz vojne, okupacije in revolucije je leta 1945 nastala nova državna tvorba, ki si je privzela predvojno (šestojanuarsko) ime, državno ureditev pa prevzela od Sovjetske zveze. Kakor v Sovjetski zvezi je bila tudi v Jugoslaviji izvedena formalna federalizacija, nastalo je šest republik, od katerih je ena bila Slovenija. Ta federalizacija pa je v bistvu ostala na papirju, kajti edina nosilka politične volje in moči ter oblikovalka družbenih okvirov in pogojev je bila komunistična partija, v kateri je takrat odločalo - in sedaj ponovno odloča - načelo "demokratskega centralizma". Ta stranka ni trpela - in tudi danes ne trpi - poleg sebe nobenega drugega samostojnega političnega dejavnika.

Tudi ta nova Jugoslavija, ki sama sebe naziva socialistično, ni zmogla ustvariti zavesti skupnosti in solidarnosti med narodi in narodnostmi, ki žive v državi. Stara nasprotja so oživela, pojavila pa so se še nova in to v obsegu in izrazitosti, ki presegata predvojne razmere. Medtem, ko se pred vojno notranja nasprotja izražala v okviru pluralizma političnih strank, ki so v bistvu temeljile na narodnostnih osnovah, so se po vojni, ko je ta pluralizem bil pregažen, preselila v vladajočo komunistično partijo. Stiri zaporedne ustave poleg več delnih ustavnih sprememb v treh desetletjih so zgovore dokaz, da ta država ni notranje konsolidirana. Ta skrb vzbujajoči razvoj seveda ni mogel ostati prikrit zunanemu svetu, bil je opažen v državnih pisarnah, vključen v mednarodno-politične akcije in celo v vojaške načrte. Pozorno ga zasleduje tudi mednarodni tisk, čigar uvoz v Jugoslavijo je prav zato pogosto prepovedan.

Toda namen tega pisma ni podajati podrobno kritično analizo tridesetletne vladavine komunistične stranke v Jugoslaviji in Sloveniji. Sedaj nam gre za nekaj drugega, važnejšega.

Vključ reakcionarni zaobrniti partijskega režima decembra 1971 stopa generacija, ki je po vojni oblikovala oz. nadzirala družbena dogajanja v Sloveniji, polagoma a neizbežno v ozadje. Na vseh življenjskih področjih, tudi na politični ravni, jo nadloščajo novi rodovi, ki podedujejo probleme, ki jih vojna in revolucijska generacija ni mogla ali ni znala rešiti. Teh novih rodov ne označuje vez skupnosti, porojena v borbi za oblast, jih pa tudi ne obtežuje breme že dolgo anahronističnega, iracionalnega sovraštva do nekdanjih nasprotnikov in sploh do ljudi, ki po svoje mislijo.

V svetovnem merilu temelji mir na še vedno občutljivem ravnotežju jedrskih velesil. Poleg tega ta mir vedno znova motijo regionalni konflikti. Doslej se je posrečilo omejiti ali odstraniti lokalna ognjišča šel sporov. Ker pa osnovno razmerje med obema jedrskima velesilama vključ doslej uspešnemu vrhunskemu obnavljanju mirnega sožitja še ni razjasnjeno in nasprotstva interesov podtalno trajajo naprej, ni prepričljivega zagotovila za trajno ohranitev svetovnega mira. Vsak regionalni konflikt utegne povzročiti širše posledice, ki jih ni vselej moč predvideti še manj pa preprečiti. V tej zvezi se spričo notranje neustaljenosti Jugoslavije znova zastavlja vprašanje bodoče usode Slovenije.

Povdarili smo temeljno črto slovenske zgodovine, namreč da so Slovenci živeli in še živijo v

državnih okvirih, v katerih koncept odločajo drugi. Ker v moderni zgodovini slovenski narod ni imel lastne države, mu v znatni meri še primanjkuje potrebne državno politične zavesti, zavesti nacije. Tipično za slovensko politično zgodovino je bilo, da so se Slovenci navadili preveč misliti v okvirih trenutno obstoječih državnih tvorb, da se na le-te zanašajo, se jih togo oklepajo celo v prelomnih razmerah, ko se že kaže nevarnost, da ti okviri odpovedo, slovenski narod pa ostane - tudi zaradi pomanjkanja lastne državno-politične zasnove - predmet odločitev tujih sil.

Spričo omenjenih nevarnosti, ki spremljajo državne in mednarodno-politične pretrse in spremembe v današnjih razmerah, ne more noben razsoden človek misliti na spodkopavanje Jugoslavije, pa naj še tako odločno odklanja njeno sedanjo notranjepolitično ureditev; po drugi strani pa se je prav tako potrebno zavedati, da ne obstajajo niti notranjepolitična jamstva niti zunanjepolitična poročila, ki bi prepričljivo zagotavljala njen trajni obstoj.

Ta položaj narekuje slovenskemu narodu spoznanje, da je vključ svoji številčni skromnosti in izpostavljenemu zemljepisnemu položaju konec koncev navezan na samega sebe in da si bo v času preizkušenj - kot že v preteklosti - moral zagotoviti svojo bodočnost iz lastne prevladnosti, spretnosti in moči. Skratka, moral bo ukrepati kot samostojna politična nacija, moral bo svetu, tako sosednjim nacijam kot velikim silam, javno izraziti in z dejanji izkazati lastno politično voljo in državno-politično zasnovo. Nosilec te volje in zavesti moré in mora biti ljudstvo na slovenskih tleh in izraziti jo mora na tako jasen in prepričljiv način, da ju bo tudi svet spoznal, to je, da se v bodoče o Sloveniji ne bo več govorilo in ukrepalo kot o razpoložljivem zemljepisnem področju, temveč da bo svet moral računati tudi s Slovenci kot z državno-politično naciojo, ki hoče in zna biti "na svoji zemlji svoj gospod".

Vključ političnim pomanjkljivostim, ki so označevale Slovenec pred in med obema svetovnima vojnama in po njiju, pelje zgodovinska pot slovenskega naroda vendarle navzgor. Z lastnimi življenjskimi močmi in trmasto voljo je v zgodovini obstal in se vključil kot enakoverden člen v evropski kulturni krog. Sedaj pa mora nastopiti tudi kot suveren narod v modernem času. Najti mora tudi svoj politični odnos do občestva narodov. Pri tem bo moral odvreči marsikateri balast preteklosti, ostre si občutka "majhnosti" saj so v vseh delih sveta suveoreni narodi, ki so številčno in ozemljsko manjši od Slovencev, poleg tega pa ima Slovenija skoraj edinstvene dopolnilne prednosti - odredi se miselnosti "dednih sovražnikov" in se zanašati bolj nase kot na druge - skratka uravnavati svoje odnose do drugih narodov realistično, na temelju obstoječih interesov in možnosti. Slovenske manjšine izven Slovenije, katerih ohranitev je zadeva vseh Slovencev, naj ne bodo ovira temveč naj postanejo most za ustvaritev novih in zanesljivih odnošajev do sosedov.

* * *

Ta novi korak v zgodovini slovenskega naroda bo morala napraviti generacija, ki sedaj prevzema odgovornost za usodo naroda. Storit pa ga bo mogla le, ako se bo zavestno otresla hipotek preteklosti in uresničila učinkovito sodelovanje vseh slovenskih narodnih sil. To spoznanje bo moralo biti stvarno in pravočasno. Zgodovinski premiki ne čakajo nepripravljenih.

Podobno kot zunanji svet se tudi Slovenci ne morejo več izogibati ključnemu vprašanju, kakšna bo usoda narodov Jugoslavije po političnem odhodu že

skoraj 83-letnega državnega glavarja in partijskega šefa Josipa Broza Tita. Slovenci doma morajo o tem temeljito a naglo razmisliti. Slovenci v svetu, kjer se lahko neovirano izražamo, pa moramo tudi o tem sedaj najbolj perečem in nič več kočljivem vprašanju odkrito spregovoriti, ker ta sedanja nejasnost povzroča občutek nevarnosti, ki narašča v razmerju z razsežnostjo in okoliščinami negotovosti. Teh pa je spričo notranjih različnosti in nesoglasnosti v današnji Jugoslaviji mnogo ne le med narodi temveč tudi v republikah in v vladajoči partiji, posebno po udaru v Karadjordjevem 1. decembra 1971.

Udarni režim partijske "stare garde" je po Karadjordjevem izločil tedanja bolj sproščena in daljnovidnejša republiška vodstva, znova uvedel neposredno oblast soženega partijskega vrha v Beogradu in s tem zaostрил različnosti in nasprotstva, ki naj bi jih po ustavnih spremembah junija 1971 začeli sporazumno reševati. V tem ponovnem nasilnem okviru so se poleg stopnjevanja političnih napetosti tudi poslabšale nakopičene socialne in gospodarske težave - nenadomestljivo propadanje družinskih kmetij, množično izseljevanje in zaskrbljujoči problemi povratništva spričo visoke domače brezposelnosti, zmalice na gospodarska in socialna struktura, verižno, neplačanje dolgov in najvišja stopnja inflacije v Evropi. Obstaja resna nevarnost, da bi Titov odhod ta dogajanja prehitel in presenetil sedanji centralistični režim.

Negotovost, ki je povezana z možnostjo Titovega skorajšnjega ali celo nedanega odhoda, je še večja, ker si je njegova tridesetletna osebna vladavina privzela videz nekakšne žive legende predvsem zaradi izredne začetne pomoči z Zahoda, najprej v sklopu zavezniške vojne strategije in diplomacije, po vojni pa kot prispevek k zavarovanju Evrope pred novim sovjetskim imperikalizmom. Te časovno pogojene in posebljene "legendarnosti" ne more od Tita podedovati noben osebni naslednik - ne Srb, ne Hrvat, pa tudi ne kak prilagodljivejši "beograjski Slovenec". Tita lahko nasledil le tak ali drugačen neosebni režim, ki bo - brez njega - moral stati na lastni učinkovitosti ali pa bo padel pod težo lastne neuspešnosti.

* * *

Ena resilna možnost bi bil nagel resnični sporazum med narodi in republikami. Tak sporazum si je moč zamišljati le na osnovah suverene enakopravnosti, kot se je bila začela razvijati v petletnem razdobju med padcem Aleksandra Rankovića julija 1966 in prvo resnejšo ustavno spremembo junija 1971. (Dalje na 3. strani)

Spori zaradi šolskih učnih knjig

Cherry Hill, N.J. — Federalni vladni komisar za vzgojo je končno le pozval izdajatelje šolskih učnih knjig, da zavzamejo "srednjo smer" med pojmovanjem akademske svobode in zahtevu staršev, da naj javne šole izražajo in spoštujejo tradicionalne ljudske vrednote v naselbinah.

Komisar T. H. Bell je izdajateljem šolskih učnih knjig svetoval, da vsebina šolskih knjig ne sme žaliti čuta staršev. V konfliktu med izdajatelji šolskih učnih knjig in starši, ki je v začetku letošnjega šolskega leta in še v tem času v mnogih državah zavzel zelo ostre oblike, še določil dejansko nikdo ni zmagal, silno pa trpi vzgoja otrok.

To opozorilo in nasvet državnega komisarja za vzgojo v zavezi šolskih knjig je bilo objavljeno, ker so v nekaterih državah, posebno v W. Virginiji, nastala tako ostrna nasprotja med starši šolskih otrok in šolskim odborom zaradi vsebine šolskih učnih knjig, ki je resnično žalila verski čut in moralna načela

Tiskovni sklad A.D.

V Tiskovni sklad AD so darovali:

Joseph Cekada, Euclid, O., \$2; Mrs. Frances Klein, Cleveland, O., \$2; Mrs. Josephine Gorance, Canton, O., \$2; Frances Valencic, Madison, O., 50c; Ivan Martinc, Cleveland, O., \$2; Joseph Trebec, Cleveland, O., \$2; Mrs. Joann Birska, Lakewood, Colo., \$2; Joseph Krizman, Cleveland, O., \$2; Karol Boje, Euclid, O., \$2; Emma Gallian, Cleveland, O., \$2; Mary in Andrew Kuret, Cleveland, O., \$2; Lojze Silc, Cleveland, O., \$1.25; V. Potocnik, Cleveland, O., \$2; Neime-novan, Euclid, O., \$2; Bogomir Glavan, Cleveland, O., \$2; An-ton Sivec, Stevensville, Canada, \$10.

Fred Orehek, North Riverside, Ill., \$10; John Mavrovich, Venice en Quebec, Canada, \$3; Ivan Smoley, Toronto, Canada, \$2; Ivan Kunovar, Caledonia, Wis., \$2; Mrs. Jennie Stusek, Johnstown, Pa., \$2; Vlasta Stroj-in, Madison, O., \$3; Justina Holozan, Chicago, Ill., \$2; Anton Lavrisa, Cleveland, O., \$2; Mrs. Anton Novak, Cleveland, O., \$2; Maria Kurbat, Milwaukee, Wis., \$1; John Cercek, Cleveland, O., \$2.

Mrs. Antonia Mihevc, Cleveland, O., je darovala v spomin 24. obletnice smrti svojega moža Jožefa Mihevc, \$10; dalje so darovali: Mrs. Mary Ladiha, Cleveland, O., \$2; Anton Meglič, Cleveland, O., \$2; Luka Kuhar, Cleveland, O., \$2; Mrs. Jennie Pugelj, Garfield Hts., O., \$2; Helena Klesin, Brooklyn, N.Y., \$5; Janez Grebenc, Windsor, Canada, \$1; Janez Muhic, Toronto, Canada, \$2; Fred Filipis, Maple Heights, O., \$2; Frank Perper, No. Madison, O., \$2; Max Stanonik, Geneva, O., \$2; Mrs. Amalia Medved, Geneva, O., \$2; Jože Vrečar, Ely, Minn., \$7.

Ignac Kastelic, Bridgeport, Conn., \$2; Mrs. Ana Petric, Cleveland, O., \$2; Antonia in An-ton Meglen, Cleveland, O., \$2; Rev. Francis Jersa, Fowler, Kans., \$2; Aloysius Arko, Lockport, Ill., \$2; Louis Shager, Brooklyn, N.Y., \$2; Henry Batich, Cleveland, O., \$2; Mr. in Mrs. John Sivec, Cleveland, O., \$2; John Horzen, Brunswick, O., \$2; Mike Pinculic, Cleveland, O., \$2; Marija Ribic, Euclid, O., \$2; Mary Hovecar, Euclid, O., \$5; Louis Babic, Toronto, Canada, \$1; Joseph Kraich, Cleveland, O., \$2; Frank Brence, Rexdale, Ont., Canada, \$2.

Vsem darovalcem in darovalkam iskrena zahvala! Razumevanje in poštrevnost ljubiteljev slovenske pisane besede to ohranjata in jo bosta ohranjali v bodoče!

A. Z.:

SPOMINI Z OBISKA DOMOVINE

XIII.

Naslednje jutro sem klical hotel Union. Receptionist je rekel, da je imelo letalo dospeti ob pol dveh popoldne, pa ne ve, če je in kdaj. Šel sem v pisarno JAT-a na Miklošičevi cesti, pa tam niso nič vedeli. Naj vprašam v Unionu, kjer so bili potniki prijavljeni za prenočišče. Grem tja. Neki uradnik je potrdil, da je prišla skupina iz Clevelanda ob pol desetih zvečer, pa v seznamu ni našel iskanih imen. Naj počakam na uradnico potniške pisarne, ki bo prišla med osmo in deveto uro; ona ima sezname. Torej imam še dovolj časa, da grem k franciškam kot k maši. Kot na Brezjah, sem tudi tu opazil, da še nimajo oltarne mize obrnjene proti ljudem. So franciškani bolj konservativni kot škofijski gospodje?

Ko sem se vrnil v Union, je bila zastopnica potniške pisarne na svojem mestu, toda tudi ona ni vedela nič. Včeraj je bila tam druga uradnica, ki je zaklemljala v predal vse sezname in vzela ključ. Na vprašanje, če njihovi potniki prenočujejo tudi drugje, je odgovorila: "Da, kje drugje, je odgovorila: "Da, včasih tudi pri Slonu." Tam mi je prijazen gospod v veži takoj povedal, da sta Mr. in Mrs. K. prenočevala pri njih in da jih lahko dobim pri zajtrku v prvem nadstropju. Hitro smo se našli. Povedala sta, da imajo dopoldne ogled mesta z avtobusom in da se jima lahko pridružim. Ob devetih smo se odpeljali izpred Slona in se nekaj časa vrteli okoli Narodne galerije, Opere, Muzeja in Ljudske skupščine in se končno mimo Križank in Univerze odpeljali na Grad. Za vodiča je bilo neko dekle, ki ji je pa ojačevale odpovedal, kadar je hotel kaj povedati. Z Gradu smo se peljali na trg in v stolnico. V mesnicah Plečnikovih arkad vise še četrti na kljukah in konjsko meso se dobi v posebnem oddelku. Ko smo v stolnici gledali umetniške slike in kipe, je nekdo razlagal, da so vse to naredili sužnji. Figue Gorsetovega križevalega pota na zadnji steni so premapnjene za tako veliko cerkev. In zakaj se gnetejo okoli glavnih vrat? Ali prihajajo ali odhajajo? Ob 11. uri sme se vrnili v hotel, potem so pa bili potniki za ta dan prosti.

Mi smo šli malo "šapat" po izložbenih oknih in hitro videli, da so cene približno iste kakor v Ameriki, ob 12. pa na kosilo k "šestici". Vsi natakarijo so govorili med seboj hrvatsko. Ko je Mr. K. hotel plačati, je rekel na takar: "Prosim, plačajte z dinarji. Za 10 dolarjev se ne splača popisati kilo papirja."

Po kosilu smo se odpeljali z avtobusom na kolodvor in z drugim v Ziri. Vožnja je tam še vedno poceni. V Ljubljani se lahko pelješ za en dinar (7c), kamor hočeš, avtobus iz Ljubljane v Ziri (60 km) pa stane 12 din ali 80c. Dvojne avtobuse s "harmoniko" v sredi, kakršne so pravkar uvedli v New Yorku, imajo tudi v Ljubljani. Pred kolodvorom je velik parkirni prostor za kakih 20 avtobusov; vsaka proga ima svojo številko.

Na vožnji proti Škofji Loki sta znanca občudovala cerkvice po hribih, v Loki sami pa slikovitost starinskega mesta. Ločani so ponosni na svojo tisočletno zgodovino in čuvajo svoje starine kot nikjer drugje. Na koncu Spodnjega trga, blizu Sore Selsčice, še stoji iz kamna zidana visoka stavba z grbom brižinskih škofov. To je bila njihova žitnica. Ulica, ki vodi na Zgornji trg, je tako ozka in vijugasta, da ni za moderen avtomobilski promet. Drugod bi hiše podrli in ulico izravnali. Ločani tega ne bodo naredili. Stolejši stari kameniti most pri kapucinski cerkvi so hoteli vojaki pred vojno minirati, pa so jih menda Ločani podkupili, da ga

niso, dovolili so pa, da so porušili komaj nekaj let prej zgrajeni, mnogo večji betonski most malo niže Sore. Čez tega smo se peljali na Spodnji trg in po strmem klancu proti "Otetu" na Poljansko cesto. Ta teče po vsej Poljanski dolini na levem bregu Sore Poljanščice.

Zunaj Škofje Loke se odcepi vojaška cesta na Blegaš, zgrajena pred vojno, ko so delali utrdbe. Po tej cesti so partizani gonili v smrt stotine ali tisoče iz Vetrinja vrnjenih in na gradu mučenih in zaprtih domobrancev.

Malo dalje, zunaj Zminca je pot v Sopotnico, rojstni kraj krekologa, profesorja Ivana Dolenca, pisatelja knjige "Moja rast".

Nekaj kilometrov pred Poljanami stoji kakih 100 metrov nad cesto romarska cerkev sv. Volbana. V nekaj visoka stolpa je pred kakimi 40 leti udarila strela in sta zgorela. Stolpa sta še tako, kakor so jih po požaru za silo popravili.

Na desnem bregu Sore leži lepo posestvo Visoko, nekdanji last dolgoletnega ljubljanskega župana in pisatelja "Visoške kronike" in drugih povesti, dr. Ivana Tavčarja. Njegovo truplo počiva v grobnici nad posestvom.

Sredi vasi Poljane je stala stara cerkev sv. Martina, katere stene so bile tako debele, da so — po ustnem izročilu — dovajali gradbeni material kar po njih z volji, ko so jo zidali. V stolpu te cerkve so imeli Nemci l. 1941 svojo stražo, da je nadzirala gibanje po dolini. Odporiško gibanje proti Nemcem se je začelo v Poljanski dolini kmalu po Hitlerjevem napadu na Rusijo. Zaradi preseljevanja ljudi, posebno vseh izobražencev, so bili ljudje na Nemce hudi in so radi podpirali vse, ki so se uprli okupatorju. Kdo organizira "gošarje", kakor so takrat imenovali upornike, ki so se skrivali po goščavah, se takrat še ni vedelo. O božiču istega leta so streljali "gošarji" na stražo v stolpu. Ta jim je odgovorila. Precej dolgo je trajalo streljanje, potem pa naenkrat utihnili; so rekli, da sta bila oba strojničarja hkrati smrtno zadeta. Poljane so oddaljene od Zirov kakih 12 km zračne črte, loči jih pa 400 m višji Zirovski vrh, pa se je v Zireh slišalo, kakor da bi streljali na Zirovskem vrhu. Kaka tri leta pozneje (ko ni bilo več Nemcev v Poljanah), so partizani porušili cerkveni stolp z dinamitom, po vojni pa vso cerkev. Na tistem mestu stoji sedaj spomenik padlim borcem (ki pa že razpada); novo cerkev, ki je podobna idrijski, so pa sezidali ljudje na drugi strani Sore, precej daleč iz vasi.

Blizu Visokega je eden izmed mnogih ovinkov na tej cesti. Nad njim sta nekega dne čakala v zasedi dva brata iz Vinharjev nad Poljanami, ki so jima Nemci zažgali dom. Ko se je vračal nemški mlekarski inšpektor s Hotavelj v Skofjo Loko, sta ustrelila njega in šoferja, gestapovec, ki ju je spremljal, se je pa potuhnil v avtu. Ko sta prišla brata bliže, da bi porinila avto po strmem bregu v Soro, se je gestapovec dvignil in ju ustrelil, potem pa tekel povedat v Loko, kaj se je zgodilo. Tistega inšpektorja sem dobro poznal — in zapomnil —, saj me je nekaj dni prej v škofjeloški mlekarni, kamor sem prišel poročat o delovanju žirovske mlekarnice (inšpektor se v Ziri ni upal), nahrulil, ko sem v moji začetniški nemščini naredil napako, zato so bili moji občutki ob tej novici mešani.

Podobnih spominov je po Poljanski dolini veliko, le da so končali navadno z večjimi žrtvami za Slovence. Za 27. aprila 1943 je naprosil bolehnih celovški škof dr. Adam Hefter salzburskega nadškofa dr. Rohra-

cherja, da bi šel namesto njega birmovat v Ziri. Nadškof se je želji odzval in birma se je v redu izvršila. Ko se je pa dr. Rohracher vračal proti Škofji Loki, je naletel na cesti pri "Cvelfarju" na osem pravkar ustreljenih talcev. Partizani so na tistem mestu napadli nek nemški avto, Nemci so pa za kazen polovili moške v najbližji okolici in jih na mestu napada postrelili. Nadškof je ustavil svoj avto, stopil iz njega, se bridko razjokal in žrtve nacizma in komunizma blagoslovil, potem se pa odpeljal dalje.

(Dalje sledi)

Kaj bi ob Novem letu 1975 mogli povedati Slovenci...

(Nadaljevanje s 2. strani)

Z ozirom na globine in razsežnost različnosti in nasprotij med narodi in republikami bi kar koli manj kot tak prostovoljni sporazum med enakopravno suverenimi pomenil nadaljevanje centralističnega nasilja. Po Titovem odhodu bi se tak zatiralni režim moral vse bolj stopnjevati, ker bi manjkala teža Titovega osebnega vpliva. Naraščajoče nasilje pa bi povzročilo tako zaostrovanje odnosov, da ga brez Titove obvladovane avtoritete ne bi bilo mogoče dolgo obdržati. Nadaljevanje sedanjega udarnega režima po Titovem odhodu bi zato postalo le kratkotrajni prehod - ali k resničnemu sporazumu o prostovoljnem, jasno opredeljenem in učinkovito zavarovanem soodnosu ali pa v medsebojno obračunavanje. Ponovno obračunavanje bi zaradi nakopičenih nasprotij in starih sovraštev - ne le med Srbi in njim sosednimi Hrvati, Albanci, Bosanskimi Muslimani in Makedonci, temveč tudi znotraj posameznih narodov - lahko razplamtelo v širši konfrontacije in odkrite spopade, ki bi mogli ohromiti ali razkrojiti državne vezi.

V tem času, ko so se odposi med jedrskima velesilama polgoma začeli izboljševati, ni verjetno, da bi sovjetsko vodstvo podvzelo tak vojaški vpad in zasedbo proti narodom Jugoslavije, kot ga je proti Čehom in Slovakom leta 1968. To pa nikakor ne pomeni, da ne bi Moskva v Beogradu na razne načine poskušala posredno podpreti centralistične sile - ali pa zanetiti medsebojna nasprotstva v "vročem pasu" v Bosni in okoli nje, kjer se sovražno prerivajo Srbi, Hrvati, Muslimani, Makedonci in Albanci - s končnim namenom, da odstrani ostanke "hereitičnega" samoupravljanja in republiških avtonomij ter tako poveča svoj pritisk in razširi svoj vpliv ob Jadranu in Egeju.

Ta pregled dogajanj, ki so možna ali verjetna v zvezi s političnim odhodom Tita, vodi k dokaj jasnemu zaključku. Osrednji interesi slovenske varnosti in bodočnosti narekujejo Slovincem, da si zrelo prizadevajo za pravočasen sporazum o prostovoljnem soodnosu med narodi in republikami. Republiški prvaki, ki jih je udarni režim izločil, kot Stane Kavčič v Sloveniji, Savka Dabčević v Hrvatskem, Marko Nikezić v Srbiji in Krste Crvenkovski v Makedoniji, ter njihovi prijatelji

in sodelavci bi morali še enkrat apelirati na predsednika Tita in svoje narode za obnovo suverenega sporazumevanja, kakršno je omogočilo konfederalno preureditev junija 1971. Ponudili naj bi svojo pomoč za ohranitev mirnih odnosov med sosedskimi narodi v kritičnem razdobju prehoda tudi v primeru, če se ne bi mogli sporazumeti za prostovoljno soodnosje. Za vse bo boljši miren razhod kot pa krvavo obračunavanje z nedoglednimi posledicami.

Če bi Titovemu odhodu sledilo medsebojno obračunavanje ali miren razhod med Srbi in Hrvati, bodo Slovenci morali zavarovati svoj mir in neodvisnost z neomahljivim uveljavljanjem svoj državne suverenosti na ozemlju slovenske republike. Ta naravna pravica in ustavna prerogativa bi v takih okoliščinah za Slovenijo postala njena zgodovinska dolžnost. Za njeno izpolnitev bo potrebno, da jo vse slovenske narodne sile pravočasno spoznanjo in temu spoznanju primerno enotno ravnaajo.

* * *

Slovenci v svetu smo različnih političnih naziranj, vsi smo pa pristaši političnega pluralizma v okvirih resnične demokracije. Kadar gre za osnovna vprašanja usode slovenskega naroda, smo pripravljeni za skupno spoznavanje in ravnanje. Naše odločno odklanjanje enopartijske vladavine nam ne veže rok, ko gre za usodo naroda. V svetu bomo v še večji meri kot doslej glasniki te skupne zavesti in volje slovenskega naroda.

Darovi za Slovenski starosinski dom

Cleveland, O. — Slovenski dom za ostarele se iskreno zahvaljuje za darove, ki jih je prejel od zadnjega poročila.

Za upravni in gradbeni sklad so darovali:

\$300 Felix in Alice Martincic v priznanje, \$187.72 A. J. Kinkope, \$150 M/M Max Lekson-Lekson-Pierce Fund, \$150 M/M Lud Lekson, \$50 Detroit Senior Citizens Club (Members attending Zarja Concert), Mrs. C. Krauter, Edward in Mary Tomšic, M/M Ernest J. Urbas, Mary I. Wiehn, Anton Znidarsic, \$25

SREČANJE ZA KULISAMI — Sin predsednika Forda Jack Ford, star 22 let, se v Salt Lake City razgovarja za odrom z G. Harrisonom, nekdanjim članom skupine Beatles, ki nastopa po raznih krajih ZDA.

ZLATO, ZLATO! — Častilcev zlata ni nikdar manjkalo, tako jih tudi ne v današnjih dneh. Vendar so bili prijatelji zlata razočarani, ko so videli, da Amerikanci niso naglo hoteli kupovat zlato, ko jim je bilo to z novim letom dovoljeno. Slika kaže Thereso Gutarra od Consolidated Refining Co. v Mamaroncku, N.Y., z velikimi kosi, pa tudi z drobnimi lističi zlata.

Ernie Luzar, \$15 Gertrude Gole, M/M Ernest J. Urbas, \$14 M/M Tony Fabian in Friends (SNPJ Convention), \$12 M/M Frank Vrataric, Pa., \$10 Anna Sivec, Rev. David J. Stalzer, Westmont, Ill., Vincent Tomsich, \$9.90 Christine Kebe, \$7 Neimovan, \$10 Florence Unetich, \$5 Frances Bosic, Pa., Mrs. Andy Hocevar, Mary Kozel, Pa., Amelia Medved, Geneva, O., Mary Mullec, Mary Ravnikar, Florida, Frank Vicić, Frances Vodopivec, Pa., Helen Waggett, \$4 Carl E. Smerdel; \$3 John Petric; \$2 Mary Shamrov, Mary Ukmar, J. Caldwell, R. Kunsek.

DAROV V SPOMIN SORODNIKOM IN PRIJATELJEM

\$25 Christine Kebe v spomin staršev Franka in Lucije Benčina in sina Adolpha Kebe, \$20 Rose Buh v spomin soproga Antona in sina Anthonija, M/M Ignatz Hostnik v spomin hčere Pauline Riuta, M/M Ogorence, Pa., v spomin Antona Vidriha, St. Clair Business Association v spomin Mary Nosan, Jennie Srebot v spomin soproga Antona in zeta Edwarda Simonsa; \$10 Joe G. Brinocar v spomin Matta Kmetta (Illinois), Joe G. Brinocar v spomin Antona Stigla (Illinois), Mary Hrovat in Pauline Spayde v spomin Jennie Ferrante, Lodge No. 604-SNPJ v spomin Anne Pucel, Jennie Segulin v spomin soproga Petra, Kathryn Starich v spomin Jennie Prime, Rose Susa v spomin staršev, bratov in sester, M/M A. Turkman v spomin Margaret Zaller; \$5 Mrs. A. Artel v spomin Maryte Grill, Robert Drobni v spomin Erica Calhouna, M/M Frank Elersich v spomin Franka Sajoveca, M/M Frank Elersich v spomin Felixa Strumbela, Frank in Jennie Fatur v spomin Laurence Kokala, Anna Godlar v spomin Johna Cveta, M/M Norman Hirter v spomin Mrs. Carl Stearns; \$5 J. Klemencic in D. Urbancich, Mary Kozar v spomin soproga Michaela Kozarja, Mary Mramor v spomin soproga Johna Mramorja, Christine Verch v spomin Antona Novaka; \$3 Mary Samanich v spomin Antoinette Watson; \$25 Catarina Artel v spomin prve obletnice smrti soproga

Antona, John in Alice Cech ob prvi obletnici smrti očeta Antona Artela.

V SPOMIN JENNIE BARTOL: \$10 S. Miller, Dr. #26-SNPJ, Louis Smerdel, Ella Starin; \$5 Mary Kohn, Mary Kocjan, M/M R. Macuza, Millie Tursic in Helen Volk, Rose Vatovec.

V SPOMIN ANDREWA BLATNIKA \$15 Družina Andrew Blatnik, \$5 M/M Matt Matotić, M/M Martin Zugel.

V SPOMIN FRANKA DOLESA \$10 M/M Joseph Mestek, M/M C. E. Yager.

V SPOMIN SREČKA ERZENA \$10 Lodge #5-SNPJ, \$5 M/M Fred Johns, M/M H. Silva, \$3 Hermine Zupancic.

V SPOMIN EMILY FILIPIC \$25 M/M Jonathan Alder, M/M Donald Kane, Purcellville, Va., Kasper Foundry Co., Elyria, M/M Milton Kramer, Sandmold Systems Inc., Newwaygo, Mich.; \$20 M/M Richard Freundlich, \$18 Friends, \$15 Anica Franks, Ljubljana, Jugoslavia, Mary and Bill Koll, Ann and Joe Kozan, \$10 M/M Gus Abood, \$10 All of the Birtie's, M/M James Coschia, Mary C. Dacar, M/M Hugo Hildebrandt, Anton Jereb, Honey Kramer, M/M Simon Lyss, John and Frances Mihelich, M/M Joe Moze, Palmer Electronics, Columbus, O., Bill and Lydia Palmer, Columbus, O., M/M Harold Reed, Waterville, O., M/M Albert Sarka. M/M William Schlarb, Slovenian Pensioners Club of Euclid, Duane and Mary J. Willis; \$5 Jean W. Castele, Herman Cugel, Math in Mary Filipic, Veronica Franks, M/M Norman Hirter, Gary Koketer, Willoughby, M/M E. Kondas, M/M Thomas Legat, Mary Lustig, Frances Mochnik, Ann in Sophie Opeka, M/M John Palmer, Agnes Shacha, Edmund J. Silva, John Simic, Frank Smole, Louis Strukel, Cyril in Frances Swetlin, M/M George Walker, M/M Joseph Walters, Anton in Mary Wapotic, Ivan in Mary Wellis, Miami, Fla., Marie Zakrajsek, Antonia Znidarsic.

V SPOMIN OLGE KAUSEK \$25 Mrs. Nick Danculovic, \$10 James Korosec družina, Janet in Joe Loiko, M/M Frank Morrell, M/M Stephen Opalich, Cape Coral, Fla., Mrs. Angie Pozelnik, Slovene Grocers Club, John in Pauline Anzells; \$5 Frances Braddock in Daughters, L. Brezovar, Antonia Chapiro, M/M Joe Dovgan, M/M James Fitzhum, M/M J. Kinneer, Anthony Klemencic, Lud in Mary Krnell, M/M J. Kozar, Sophie in Ann Opeka, M/M Ludwig Raddel, Anna Suban, Dorothy Urbanich, F. in D. Sulen in C. in J. Schultz.

V SPOMIN LOUISA KRETESA \$10 Slovenian Pensioners Club of Euclid.

V SPOMIN FRANCES KERN \$10 M/M William Reya, lodge #26-SNPJ; \$5 M/M Ed Kenik, Frank Virant; \$4 M/M Frank Camloh.

V SPOMIN MARIAN LIPOLD \$25 Albin Lipold v spomin soproga; \$10 M/M Tony Progar; \$5 M/M Richard Zele.

Vsem darovalcem in darovalkam prisrčna hvala.

Za direktorij
Cecelia M. Wolf

Bolj izpostavljeni

Najstniki — otroci v starosti 11 - 19 let — so bolj izpostavljeni prehladu kot otroci izpod 10 let starosti.

MALI OGLASI

EUCLID CONDOMINIUM Brick - 6 years old. Completely redecorated. Built-ins with matching refrigerator. 2 bedrooms, 1½ baths. Babbitt Rd., across from E. 237 St. Asking \$21,900 — owner 486-5684. (x)

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA
RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO
ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

MALI OGLASI

V najem

se oddajo tri neopremljene sobe s kopalnico spredaj, zgoraj. Od-raslim. Na E. 71 St. blizu St. Clair. Kličite 361-0989 po peti uri popoldne. (10)

EUCLID

od E. 250 St. velik bungalow, tri spalnice na prvem, velika soba zgoraj, velika kuhinja, rekreacijska soba in klet. Dvojna garaža. V srednjih tridesetih. (10)

STEVENS BLVD.

od Rt. 91, zidan ranč, osem let star, tri spalnice, rekreacijska soba, klet, velik lot, brez madeža. \$35,900.

IRIS LANE

od Rt. 91, ranč, dvojna priključena garaža, dve leti star, z aluminijem obit, tri spalnice, jedilna soba, klet. Prazna. Se lahko takoj selite. Poglejte in dajte ponudbo.

GLEN DRIVE

od Rt. 91, novi ranči, splits, z treni spalnicami, vdelane omar-e, jedilne sobe, polna klet. Kvalitetno delo. Kličite, da vam pokažemo.

UPSON REALTY

UMLS

499 E. 260 St. RE 1-1070
Odprto od 9. do 9. (10)

FOR RENT

Three rooms, newly decorated, down in rear on 1206 Norwood Rd. Call 842-0072. (10)

V najem

E. 77 St. blizu St. Clair Ave. se oddajo štiri sobe, spodaj, v najlepšem stanju, karpetirano, in prenovljeno. Furnez in driveway. Nič živali. 361-5943. —(10)

V najem

hiša 6 sob spodaj, 6 sob zgoraj na 1009 E. 74 St. blizu St. Clair Ave. po nizki ceni. Kličite 431-1048 ali 881-1691. —(8)

STORE & APARTMENT

For rent on E. 61 St.
Call 942-0620 (9)

V najem

štiri sobe in kopalnica, in garaža, zgoraj, na 1196 Norwood Rd. 881-2224 —(7)

Apartment For Rent

On 1083 E. 71 St. south of St. Clair, 6 large rooms, 2 bedrooms. Pay own utilities. \$75. See caretaker. 881-2574. (13)

NAPRODAJ

hiša s štirimi spalnicami za eno družino, na 723 E. 157 St. blizu cerkve in šole Marije Vnebovzete, v dobrem stanju, vsi novi parket podi. Ogled ob 5. do 7. ure zvečer čez teden in ob nedeljah ves dan. Garaža, lep vrt, v Collinwoodski naselbini. Se prodaja zaradi selitve. —(8)

Help wanted Male or Female

JANITOR WANTED

Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available. (x)

ČISTILKA

dobi delo za en dan na teden. Kličite 761-4000 (7)

HELP WANTED

in housekeeping. Part time. Apply in person at SLOVENE HOME FOR THE AGED, 18621 Neff Rd. an equal opportunity employer (8)

ISCEMO

osebo za čiščenje. Delni čas. Oglasi se osebno. Slovenski Dom za Ostarele, 18621 Neff Rd. Enaki delovni pogoji. (8)

VELIMIR DEZELIČ:

KRAGULJ

ROMAN IZ 9. STOLETJA

A bil je edinec najuglednejših in najimovitejših roditeljev plognega gornjega Egipta. Živel je Anton v vsem obilju in časteh in vse mu je bilo dovoljeno; toda uvidel je, da mu ni v korist; in dasi mu je vse ležalo pred nogami, ni dal, da bi gospodarila stvar nad njim. In ko je po smrti staršev postal najbogatejši dedič in veljavnež v Komi, se je odrekel vsemu, zbežal iz mesta v misirsko puščavo, da bi živel ko uboječ in samotar.

In zbral je okrog sebe mnogo učencev, govoreč jim: Verjemite mi, bratje, hudič se boji bedenja, molitev in posta pobožnih ljudi!

A bili so med njegovimi učenci, ki so ga v dvomu vprašali: Glej, vse smo doma pustili in šli za teboj, kaj bo torej z nami? A svetnik jim odvrne kakor nekoč Kristus Petru: Resnično, povem vam: Ob prerojenju sveta, ko bo Sin človekov sedel na prestol svojega veličastva, boste tudi vi, ki ste šli za menoj, sedeli ob njem. Zakaj vsak, kdor je zapustil hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali njive radi mojega imena, bo prejel stokratno in dobil v delež večno življenje."

In znova je bral oče Rafael svojim bratom:

"Kdo izmed vas, bratje, ne pozna imena Bazilija Velikega, ki je napisal navod in pravila za meniško življenje vseh samostanov? Radi velike modrosti je dobil Bazilij mesto med knezi, toda ni dvignil glave, marveč je ostal skromen in se družil z reveži.

Bil je takrat glad, najtežji, kar jih pomnijo ljudje. Stradalo je mesto, v katerem je živel Bazilij, a pomoči od nikoder. Zraven tega sta gospodovali, kar je v podobnih prilikah najstrašnejše, brezsrčnost in lakomnost bogatcev: Ti ljudje prežijo na tako priložnost, da se okoristijo z bedo. Nesreča je zanje žetev.

Bazilij ni mogel z molitvijo priklicati Boga, da bi z neba deževal kruh; tudi ni mogel s petimi hlebci nasititi tisočev; pe-
sta znala Mozes in naš Gospod Jezus Kristus. A Bazilij je z besedo in opomini odpiral žitnice imovitežev in priganjal one, ki so imeli, da bi lomili z gladnimi svoj kruh.

Kaj je storil takrat naš Bazilij! Na nekem kraju je zbral sestrance, ki so že komaj dihal. Pobere može, žene, otroke in starce, opaše se sam s prtom, vzame kotel in stopi na čelo spreveda gladnih, da bi naberali raznih jedil, s katerimi bi nesrečnejšem utešil glad.

Toda ko je Bazilij hranil bednejše telo, jim je negoval tudi duše in duše onih, ki so bili prej brez srca..."

Tako je oče Rafael, beroč življenjepise milencev božjih, živil svoje brate z duhovno hrano, medtem ko so obedovali v obednici telesno hrano. A ko je učil druge in trajno živel z življenji svetnikov, se je tudi sam izpopolnjeval v krepostih in vse bolj se je bližal vzorom, o katerih je govoril. Sobratje, ki niso nikoli videli očeta Rafaela, da bi z njimi jel in pil, a so zmerom poslušali iz njegovih ust le besede duhovnega nauka, so ga imeli za zgolj duhovno bitje. Življenje njegovo je bilo lepo in obličje mu je bilo ko ono v cerkvenih freskah in mozaikih. V Rafaelovi celici je skoraj vso noč gorela luč, toliko je bedel v delu in molitvi in po Carigradu se je raznesel glas, da je to večna, ki gori iz srca očeta Rafaela pred Najsvetejšim. In Carigrajan

so govorili o samostanu Studionu:

"Blagor jim, ki imajo živega svetnika pri sebi, zakaj v njem imajo dokaz žive vere!"

V Carigradu so stale čisto na nasprotni strani samostana Studiona vojašnice, častniška stanovanja in vila odstavljenega patrijarha Janisa, neprijatelja svetlih podob. Vila je bila zgrajena v okrasnem arabskem slogu in cpremljena z vsem razkošjem vzhoda.

Janis je ljubil Vzhod, odkar se je seznanil z vsem zamamnim bogastvom Bagdada; tja ga je poslal cesar Teofil, da bi se pogajal s kalifom. In tedaj se je sprijateljil z drugoverci, ker je bil popustljiv v veri, mrzek svetim podobam in razsipno dareljiv s cesarskim zlatom. Tudi v Carigradu se je najrajši družil z uradniki iz kalifovega poslanstva, z Židi in brezvernimi častniki. Janisove dekline in sužnje so bile same Saracenske in črke, ki so ga uvajale v razne vzhodne čarovnije in vedeževanja. Vprav on je bil nagovoril cesarja Teofila, da je pozval iz Bagdada arabske stavbenike, ki so mu sezidali novi prizidek cesarskega dvorca Brios v orientalskem slogu. Ti stavbeniki so postavili tudi Janisovo vilo, cesarjev dar miljencu patrijarhu, ki je neke noči pojasnil cesarju, zakaj mu žena Teodora povija same dekline, namesto da bi mu dala sina, naslednika prestola. In ko se je Teofilu pod starost rodil cesarjevič Mihael, je prejel Janis to razkošno vilo v znamenje hvalečnosti in velike radosti cesarjeve.

Vila, ki je bila po vzhodnih pravilih zidana, je bila z zunanje strani zaprta in brez okna na ulico. Le ena edina težka železna vrata so vodila v temno dvorišče Janisovega doma. Radi tega so si Carigrajan marsikaj šepetali o življenju v — zagrajenem vrtu; in sleherni je veroval, da so pravi vhodi v to hišo neki podzemni hodniki, ki vodijo celo izpod morskega zaliva Zlatoroga...

Patrijarh Janis se je rad bavil s proučevanjem prirode, z vražarstvom in čarovništvom. Bral je dela poganskih prirodoslovcev, Grkov, indijsko prirodopisno knjigo Surijskega Sidhanta in spise arabskih piscev Hunajin Ibn Isaka, Tabit Ibn Kuraha, Kusta Ibn Luka in drugih. O bogoslovju je Janis govoril in pisal le tedaj, kadar je hotel komu podtakniti krivoverstvo, da bi mu vzel čast in službo, rekoč: V krščanskem cesarstvu ni prostora za krivoverce! Janis je bil nevaren, ker je znal s samimi izreki iz cerkvenih očetov in svetega pisma očrtniti najpoštenejše delo vsakogar, ki ga je mrzil. In proti svetim podobam in proti menihom samostana Studiona se

OB SLUŽBO — William M. Miller, ki je bil skozi 20 let vratar v Kongresu, je bil pretekli mesec odpuščen.

je bivši patrijarh boril le z izreki iz svetega pisma. Sam v srcu najdlje od krščanstva, je smelo napadal vsakogar pravovernost.

Janis je nekatere ljudi mrzil brez meje, a drugim je bil preuslužen in neobhodno potreben. Sam se je znal napraviti za neobhodno potrebnega, zakaj svojim prijateljem je razkazoval cele nize zank in zased, na katere niso oni nikdar niti v snu pomislili, a prežali so navadno nanje oni, ki jih je Janis mrzil. Janis se je tako bratil s svojimi prijatelji, da jim je govoril edinele o neprijateljih. Ta človek je znal od nekdaj prinesiti neke drobne "zanesljive podatke" ter jih splesti v tako verodostojne in nepobitne "dokaze", da so ga prijatelji občudovali in mu bili zelo hvaležni, da nad njimi bedi

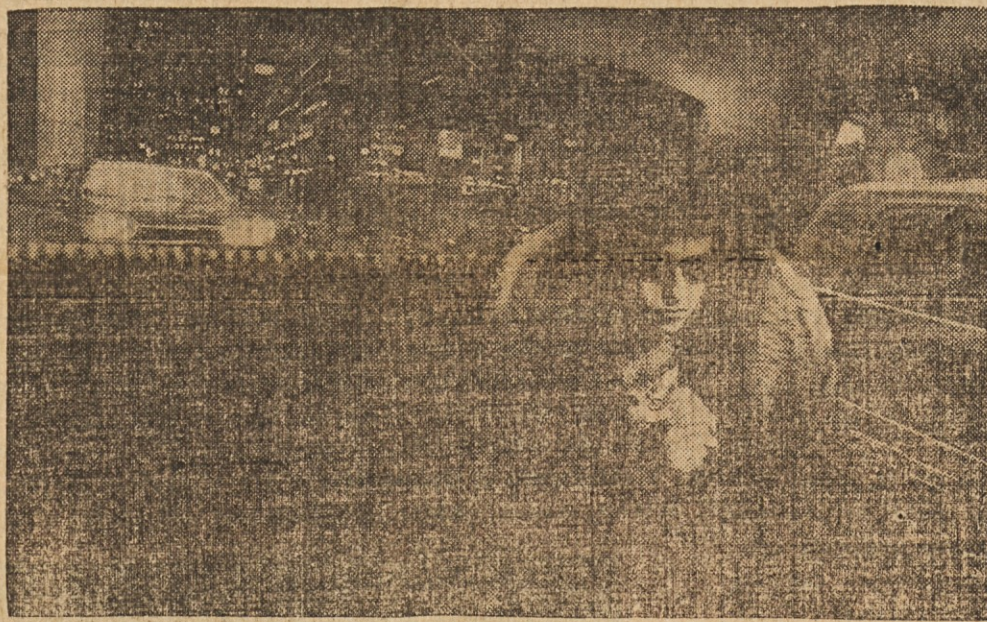
OBRAMBNI TAJNIK JAMES SCHLESINGER hoče močnejše ZDA in trden NATO kljub politiki zblíževanja med ZDA in ZSSR.

in jih varuje zla.

S temi svojimi sposobnostmi je mogel Janis odstraniti vse, ki so mu bili na poti, in se po malem vzpenjati do prestola samega silnega cesarja Teofila. Postal je cesarjev svetovalec, učitelj, prijatelj, voditelj in — drugi človek cesarstva. Cesar ga je nazadnje tako ljubil in brez pridržka veroval vanj, da je dal na sami smrtni postelji oddrobiti glavo svojemu svaku, Janisovega sovražnika Teofoba. Se več! Ko so cesarju med smrtnim bojem prinesli na postelj odsekano

NEOBICAJNA OTROŠKA IGRA — Kambodžanski fantič, 8 let, polni strojno puško M16 svojemu očetu, ki je v sestavi vladnih čet okoli glavnega mesta Phnom Penha.

ZNOTRAJ VRAT — Boy Dylan je splošno priljubljen pevec sedaj moderne "folk-rock" glasbe. Na sliki ga vidimo s črnimi očali na zaprti pozornici.

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

KOLEDAR
društvenih prireditev

JANUAR 1975

18. — "Pristavska noč" v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

FEBRUAR

8. — D.D. Lilija priredi "Maškado" v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

9. — Slovenska šola pri Sv. Vidu pripravi kosilo v farni dvorani od 11.30 do 2. popoldne.

Marec

2. — Misijonska znamkarska akcija (MZA) pripravi kosilo v šolski dvorani pri sv. Vidu. Kosilo bo na razpolago od 11.30 do 2. popoldne.

9. — Društvo Najsv. Imena pri Sv. Vidu priredi svoj vsakoletni zajtrk s klobasicami in omletami (Pancake and Sausages) v farni dvorani sv. Vida, od 8. zjutraj do 12.30 popoldne.

22. — Klub slovenskih upokojen-
cev za Waterloo Road okrožje priredi večerjo s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road. Začetek ob 5. popoldne.

APRIL

5. — D.S.P.B. TABOR priredi spomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Večerja in ples. Igrajo Veseli Slovenci. Začetek ob 7.30.

5. — Klub slovenskih upokojen-
cev za Holmes Ave. okrožje priredi večerjo v Slovenskem domu na Holmes Ave.

6. — Mladi harmonikarji obhajajo desetletnico svojega obstoja s koncertom v farni dvorani pri Sv. Vidu. Začetek

ob 3.30. Po koncertu domača zabava.

26. — KONCERT pevskega zbora KOROTAN v SND na St. Clair Ave. Po koncertu zabava s plesom. Igra Ansambel "VESELI SLOVENCİ".

27. — Pevsko društvo PLANINA priredi ob štirih popoldne koncert v Slovenskem narodnem domu na Maple Heights.

JUNI

26.27.28.29. — Poletni karneval in bazar pri Sv. Vidu.

13. - 14. - 15. — Z.D.S.P.B. TABOR priredi spominsko proslavo 30. obletnice pokolja slovenskih domobrancev in četnikov na Slovenski pristavi.

JULIJ

20. — Belokranjskih klub priredi "Belokranjski piknik" na Slovenski pristavi. Igrajo "Veseli svatje".

OKTOBER

18. — Klub neburških slovenskih upokojencev priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St.

NOVEMBER

8. — Stajerski klub priredi svoje martinovanje v farni dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 7. večer.

8. — Belokranjski klub priredi "martinovanje" v SND na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

16. — Slomškov krožek postreže z domačim kosilom v Avditoriju pri Sv. vidu od 11.30 do 2. ure popoldne.

Plitev prekop

Prekop Erie je bil od začetka globok le štiri čevlje.

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znance, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovejših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103